Dosar civil nr.2-3194/2023

PIGD nr.2-23101417-09-2-13072023

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

14 noiembrie 2023
mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi, sediul Central,

Instanța compusă din:

Preşedintele ședinței, judecătorul Svetlana Ghercavii

grefier Tatiana Cotos-Melnițchi

a judecat în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „CET-Nord” către Spătaru Arina cu privire la constatarea defăimătoare a informației, obligarea dezmințirii informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 13 iulie 2023 SA „CET-Nord” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Spătaru Arina cu privire la constatarea defăimătoare a informației, obligarea dezmințirii informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii a invocat că, pârâta Spătaru Arina în nenumărate rânduri a recurs la răspândirea unor informații false și defăimătoare în adresa SA „CET-Nord” fără a avea substrat factologic suficient.
3. Menționează în acest fel reclamantul că, la 23.05.2023, ora 14.01, pe pagina de Facebook care aparține pârâtei a avut loc translația live cu genericul „*Pregătim cererile de chemare în judecată Cet Nord. Mâine, 26 mai la 12.00 plecăm să depunem. Primii 45 de locuitori ai orașului care au apartamentele debranșate cer dreptate în instanță. Cerem anularea Metotodolgiei lui Spînu @ Oprim abuzurile Cet Nord pentru siguranța zilei de mâine Forumul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu Cet Nord”*. (link:https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/583637487213741/), care la ziua de de 04.07.2023 această publicație a fost vizualizată de 20 000 ori, are 91 de comentarii și 502 like-uri. În cadrul transmisiunii live respective, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoare informație: min. 02:07 - 02:20 „[...] *CET-Nord-ul ista care nicidecum nu a devenit transparent asa cum ne-am dorit, și facturile estea care tot vin si vin la noi demonstreaza acest lucru* „[...]. min. 05:47 - 06:35 [...] *deci, ca să înțelegeți, așa apucături dictatoriale, de care dă dovadă directorul CET-Nord, înca o dată demonstrează ca noi suntem pe calea cea dreaptă, ori pusul călușului în gură așa cum consideră el ca luptă pentru reputație, este un element periculos pentru societatea democratică și pentru un viitor european pe noi care noi ni-l dorim. Vedeți că domnul director CET-Nord a așteptat să treacă mitingurile proeuropene, și a trimis angajații să se manifeste proeuropean și de la o marți încoace, pentru că luni am avut noi și hramul orașului Bălți, a decis sa lovească dur in forumul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu Cet-Nord*.[...]. min. 09:33 - 09:48„ [...] *știm că iarăși vom primi o reacție dureroasă de la CET-Nord. Știm că iarăși nu vor avea copiatoare, stilouri, se vor inchide, se vor bloca, vor chema poliția, știm de asta*. [...].min. 19:11 - 19:14 „[...] *CET-Nord se ocupa de вредительство* [...]. min. 22:18 - 22:41 *pe lângă faptul că noi ne-am propus sa oprim abuzurile CET-Nord, noi am descompirat și viziunile dictatoriale ale directorului CET-Nord, care nu iubește exprimarea care nu ne permite Doamne fereste „vacă sfântă CET-Nord” sa fie criticată, sa fie bătută alarma la tot ce se intamplă* [...].
4. Invocă reclamantul SA „Cet Nord” că la 26.05.2023 ora 12:06, pe pagina de Facebook care îi aparține pârâtei a avut loc transmisiunea live cu genericul: „*Astăzi depunem cererile prealabile a celor 45 de cetățeni, nemulțumiți de facturile Cet Nord. Formul bălțenilor pentru soluționarea*

problemelor cu Cet Nord. Acționăm astăzi pentru siguranța zilei de mâine. (link:https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/1935936743433054/), care la ziua de 04.07.2023 a fost vizualizată de 8,5 mii ori, are 56 de comentarii și 245 like-uri. În transmisiunea live respectivă, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoarea informație: min. 06:45- 07:01 „[...] *мы говорили о том что администрация CET-Nord использует энергоресурсы неправильно и практически их тратит своим непрофессиогнолизмом и своими подходами буржуйскии* [...].min.11:10- 11:26 „*мы у них требуем цифры, они нас терроризирует судами, но не просто судами, когда мы им сказали, что мы готовы сходить в суд, они решили так - „да мы без вас разберемся, вы когда проснетесь, у вас карточка будет заблокирована, будете платить* [...]". min. 13:52-14:07 „ [...] *эта Методология и это предприятие SA „CET-Nord" которое содержится на деньгах граждан, стали нашими врагами, мы у них цифры, они-отписки* [...]". min 19:08-19:11 „ [...] *они SA „CET-Nord" нас до сих пор запугивают* [...]".

5. La fel invocă reclamantul că la 02.06.2023 ora 11:56 pe pagina de Facebook care aparține pârâtei a avut loc translația live cu genericul: *Directorul Cet Nord a decis să închidă ușile secției relații cu consumatorii. Noi am venit să depunem următoarele 50 de cereri prealabile, însă ușa e închisă. Update: au azi zi de odihnă*" (link:https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/1445527626277247/), care la ziua de 04.07.2023 a fost vizualizată de 22 mii ori, are 103 comentarii și 586 like-uri. În transmisiunea live respectivă, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoarea informație: min. 02:54-07:01 „ [...] *Нам приходится приходить с бельчанами, потому что они постоянно получают отпор от сотрудников SA „CET-Nord", им то не нравится подпись, то они заставляют идти в центр делать копии, то еще что-то, потому нам приходится каждую пятницу присутствовать при регистрации этих заявлений.* [...] min. 11:10-11:26 *мы доказали, что они пользуясь Методологией, пользуясь тем, что она сложная, неправильно рассчитывали SA „CET-Nord" фактуры бельчянами [...]".*
6. Consideră reclamantul, aceste declarații ale pârâtei, fiind răspândite publicului larg, că sunt false și defăimătoare în adresa SA „CET-Nord" și lucrătorilor acesteia.
7. Indică că referitor la afirmațiile precum că S.A. „CET-Nord" „*nicidecum nu a devenit transparent așa cum ne-am dorit, și facturile estea care tot*

vin și vin la noi demonstrează acest lucru”, subliniază că accesul la informații reprezintă dreptul legitim al cetățenilor de a solicita si de a primi informații solicitate. Acest drept este adesea pus în aplicare prin legislația privind libertatea de exprimare. Ca parte a dreptului la libera exprimare, accesul la informații reprezintă un drept uman și oricine trebuie să aibă dreptul de a accesa informații de la organismele si agențiile publice, conform principiului maximei dezvăluiri, supus numai unui set redus de excepții, clar definite, proporționale cu interesele care le justifică. În acest context menționează că toate deciziile, orice informație care este de interes public sunt afișate și aduse la cunoștința cetățenilor prin metoda adecvată și cât mai rapidă, precum și orice informație solicitată de cetățean fie în formă scrisă, ori fie expusă verbal la audiența directorului general interimar al intreprinderii este analizată și examinată în vederea acordarii unui răspuns, în limitele competenței, la solicitările expuse și în cel mai scurt timp posibil.

8. Cât privește „*ne transparența*” facturilor de plata pentru consumul de energie termică emise de S.A. „CET-Nord”, menționează că, facturile de plată pe fiecare cont personal expediat în adresa consumatorilor, conține toate datele obligatorii prevazute de pct. 106 din Hotărârea ANRE Nr. 23 din 26.01.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea energiei termice. În cazul în care consumatorul dorește obținerea informației suplimentare sau desfășurate cu privire la modul de formare a sumei spre achitare pentru energie termică, ultimul poate să inainteze în acest sens o cerere cu solicitarea corespunzătoare, care va fi examinată fiind acordat un răspuns în termenii cât mai restrânși. Subliniază că S.A. „CET-Nord” desfășoară o activitate transparentă și este deschisă pentru consumatori.
9. Referitor la afirmațiile răspândite de pârâtă, precum că *„администрация CET-Nord использует энергоресурсы неправильно и практически их тратит своим непрофессионолизмом и своими подходами буржуйскии ...„мы доказали, что они пользуясь Методологией, пользуясь тем, что она сложная, неправильно рассчитывали SA „CET-Nord” фактуры бельчянами”*, consideră asemenea afirmații ca fiind defăimătoare și care lezează: reputația profesională a S.A. „CET-Nord” precum și a lucrătorilor acesteia. Mentionează că, prin Ordinul nr. 184 din 31 octombrie 2022 al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a fost aprobată Metodologia privind repartizarea consumului de energie termică și a costului aferent acestui consum între consumatorii unui bloc locativ conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică (SCAET) /în continuare Metodologia. Ca urmare, S.A. „CET-

Nord” la facturarea consumatorilor pentru perioada sezonului de încalzire 2022-2023 aplică Metodologia menționată, mai sus, care are caracter obligatoriu. Sublinează, că Metodologia a fost aplicată în corespundere cu normele de drept în vigoare, totodată urmează sa fie luat în considerare că, aplicarea Metodologiei necesită un nivel de cunoștinte înalt în domeniu, find o metoda de calcul nouă pentru Republica Moldova, S.A. „CET-Nord” și lucrătorii acesteia au demonstrat profesionalism în lucru, ori persoanele care încearcă prin diferite căi și calcule superficiale să anuleze Metodologia sau să insiste, că aceasta nu calculează corect și S.A. „CET-Nord” se foloseste de asta, răspandesc informații false care nu corespund cu realitatea. Or, repartizarea energiei termice poate sa fie diferită de la un bloc locativ la altul, chiar dacă la nivelul constructiv blocurile sunt identice. Acest lucru are loc din cauza principiilor termodinamicii, potrivit cărora transferul de căldura are loc sub influența unei diferențe de temperatură. În cazuri când se demonstrează că a avut loc o greșeala în calculul consumului energiei termice, aceasta greșeală este corectată imediat, de aceea învinuirile precum că lucratorii S.A. „CET-Nord” sunt lipsiți de profesionalism sunt neântemeiate și declarative.

10. Reiterează că, Metodologia actuală prevede metode de repartizare între toți consumatorii (conectați și debranșați) din cadrul blocului locativ a consumului total de căldură, înregistrat de contorul instalat la nivel de bloc. În situația respectivă nu poate fi vorba despre careva ,,abuzuri” în aplicarea Metodologiei de către S.A. „CET-Nord”, sau despre faptul că S.A. „CET-Nord” incorect aplică Metodologia, întrucat toate calculele pentru consumul de energie termică sunt efectuate în conformitate cu Metodologia și cadrul normativ în vigoare.
11. Totodată, sunt declarative și informațiile răspândite de pârâtă, precum că. S.A. „CET-Nord *,,se ocupă de вредительство” ,,abuzează”, ,,стали нашими врагами” ,,запугивают” ,,терроризирует судами”, ,,постояно ролучяют отпор от сотрудников SA „CET-Nord”* ori cum a menționat, în toate acțiunile S.A. „CET-Nord” precum și lucrătorii acesteia, se bazează pe normele de drept în vigoare. Toți consumatorii sunt tratați cu stimă și respect, fiind acordată o consultație calitativă, ori politica S.A. „CET-Nord” nu este indreptată cum s-a exprimat părăta spre „*запугивание*” sau „*терроризирование*” consumatorilor, dar spre satisfacerea cerințelor legate a consumatorilor prin menținerea unei relații deschise cu consumatorii privind calitatea produselor si serviciilor. Mai mult ca atât, S.A. „CET-Nord” fiind reprezentată de directorul general nu are și nu a avut intenții, scopul cum pârâta s-a exprimat „*să loveasca dur în forumul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu CET-Nord”* ori,

S.A. „CET-Nord” nu duce careva „*lupte*”cu consumatorii și nu este un dușman al acestora. Angajații S.A. „CET-Nord” nu „*atacă*” consumatorii, nu impune consumatorii să execute careva solicitări ilegale, ori nesatisfacerea cerințelor care nu sunt în competența S.A. „CET-Nord” sau nu cad în obligațiunile S.A. „CET-Nord”, nu pot fi interpretate ca „*abuzuri*” si „*atac*”.

12. Reclamantul indică că, cu privire la informația răspândită de pârâta Arina Spătaru, precum „*ca domnul director CET-Nord a așteptat să treacă mitingurile proeuropene, și-a trimis angajații să se manifeste proeuropean*” nu corespund realității, fiind eronată si care duce în eroare publicul, ori lucratorii S.A. „CET-Nord” care au participat la mitingul pro-european în Paița Marii Adunări Naționale din mun. Chișinău, în data de 21.05.2023, au exprimat voința de a participa la miting în mod liber, în baza propriei inițiative, fără careva impunere, sau cel puțin propunere, din partea conducerii SA „CET-Nord”. Din aceste considernete, se observă că nu de prima dată, prin declarațiile răspândite de pârâta Arina Spătaru persoanele cărora informația respectivă le este adresată sau care au făcut cunoștință cu declarațiile răspândite sunt duși în eroare.
13. Deci, în tematica informațiilor defăimătoare răspândite nemijlocit, se face referire la persoana reclamantului și anume SA „Cet Nord”, organele de conducere, precum și lucrătorii acesteia, faptul care reiese atât din titluri de denumirea transmisiunilor live și conținutul discursurilor, cât și din conținutul textelor afișate în publicații.
14. Totodată, faptul răspândirii informației sus menționate de către pârâtă nu poate fi sub semnul întrebării, fiind demonstrat de reclamant, ori toate transmisiunile live și publicațiile au fost realizate pe pagina de Facebook (www.facebook.com/SpataruArina) ce îi aparțin pârâtei Arina Spătaru la inițiativa și cu participarea nemijlocită a ultimei, cu scopul aducerii la cunoștința publicului larg conținutul transmisiunilor live și publicațiilor, care poate fi accesat de orice doritor.
15. Susține că elementele foarte importante ale determinării răspunderii pentru defăimare constituie factorul numeric și factorul calitativ al auditorului informației răspândite. Cu cît mai mare va fi auditoriul care a receptat informația defăimătoare, cu atât mai mare urmează a fi răspunderea. La ziua din 04.07.2023, pagina de pe platforma Facebook a Arinei Spătaru are 23 mii de urmăritori, care poate fi accesată în mod liber pe link-ul (www.facebook.com/SpataruArina). La rândul său, auditoriul la care a fost adresat discursul din transmisiunile live și publicațiile făcute de Arina Spătaru, este în marea sa parte un auditoriu nepregătit, ceea ce înseamnă că se referă și se adresează, de exemplu, la persoane care nu

cunosc din timp tema discursului, nu sunt suficient informați sau sunt neprofesioniști în domeniu, adică persoane care v-or crede în mod automat care v-or crede în mod automat fiecărui cuvânt, nu v-or înțelege dacă persona în cauză insinuează fapte concrete și nu intră în detaliile situațiilor despre care vorbește, comuncând publicului numai ceea ce îi este convenabil, denaturând în același timp situația reală. În consecință dauna pentru imaginea și reputația preofesională a SA „Cet Nord" și lucrătorii acesteia are un nivel foarte înalt.

16. Menționează că informația răspândită comportă caracter defaimător și se bazează pe fapte, declarații în esență false: în acest sens, menționează că informația publicată și răspândită de pârâtă, precum că „*администрация CET-Nord использует энергоресурсы неправильно и практически их тратит своим непрофессиогнолизмом и своими подходами буржуйскии SA „CET-Nord" se осирă de вредительство*, nu este una veridică și autentică, lipsită de adevăr. Prin urmare, orice apel/îndemn privind „*Oprim abuzurile Cet Nord*" nu corespunde realității și reprezintă o acțiune de defaimare a imaginii întreprinderii, ori prin aplicarea Metodolgiei conform normelor de drept în vigoare, nu poate fi numit „*abuz*" din partea SA „Cet Nord". Textul informațiilor publicate și expuse de pârât, ca exemplu „*Cet Nord-ul ista care nicidecum nu a devenit transparent*", „*Cet Nord se ocupă de вредительство*", „*abuzurile Cet Nord*" „*нас терроризируют судами*" „ *они нас до сих пор запугивают*" sunt apreciate de reclamant fiind defăimătoare, au fost expuse de către pârâta într-o manieră din care se deduce că acesta se referă la fapte concrete, veridicitatea cărora nu a fost probată de către pârtă, contrar sarcinii pozitive de probațiunea instituită în obligația acestuia de lege, deoarece expunerea publicațiilor și afirmațiilor se referă la pretinse fapte că pârâtul declară că le cunoaște personal în condiții concrete de loc și timp, declarațiile făcute de pârâtă denotând că acestea ar fi posibil de dovedit în sensul veridicității, fapt nerealizat, însă în cauză. În concluzie, având în vedere conținutul publicațiilor și afirmațiilor din translațiile live publicate, pretențiile reclamantului SA „Cet Nord" din cererea de chemare în judecată cu privire la faptul că informațiile răspândite de pârâta Arina Spătaru sunt defăimătoare, or, acestea nu corespund realității și ca urmare lezează imaginea și reputația profesională a reclamantului sunt întemeiate. Declarațiile făcute în postările publicate și afirmațiile din transmisiunea live sunt excesive și nu pot fi argumentate prin exerecitarea dreptului la libertatea de exprimare, urmând a fi supuse sancțiunilor prevăzute de lege. Menționează că informația răspândită cumulează toate cele trei condiții enumerate în alin. 2 art. 7 din Legea nr.

64/2010 și anume: este falsă, este defăimătoare, permite identificarea persoanei vizate de informație. Indică că informația se referă la o chestiune de interes public. Este incontestabil că sezonul de încălzire 2022-2023 în Republica Modova a trezit un interes foarte mare în rândul cetățenilor și a atins pe fiecare. Menționează că SA „Cet Nord" este deschisă pentru orice cetățean care are interes, la cererea ultimului, de a acorda orice informație solciitată în limitele competenței și legislației în vigoare. Cererea cu solictarea este examinată, fiind acordat un răspuns oficial în termen cât mai restrâns posibil. SA „Cet Nord" nu acceptă și nu tolerează, instituții care impun bariere nejustificate în calea accesului la informație sau respinge solicitările legitime de informație care prin asemenea acțiuni încalcă dreptul la libera exprimare. Susține că declarațiile, informațiile răspândite de pârât vizează un interes public și nu oferă potrivit dispozițiilor legale pertinente, dreptul de a răspândi informații în esență false care defăimează reclamantul într-un mod vădit disproporționat și care duce publicul în eroare, fiind dezinformat.

17. Cu referire la respectarea procedurii prealabile, menționează reclamantul că prima publicație din prezenta cerere de chemare în judecată a fost publicată pe pagina rețelei de socializare a Arinei Spătaru, la 25 05.2023 ora 14:01 cu publicația menționată, reclamantul a făcut cunoștință la 26.05.2023, adică în ziua imediat următoare. Cererea prealabilă nr. 120-09/1790, a fost expediată în adresa de domiciliu și adresa de corespondență a pârtului la 10.06.2022, prin poștă, adică în limita termenului de 20 de zile prevăzute de legislație. Potrivit avizului de recepție restituit în adresa reclamantului, pârâta a recepționat cererea prealabilă la 13.06.2023 la adresa de corespondență și la 14.06.2023 la adresa de domiciliu, fapt confirmat prin semnătura pe aviz, însă careva răspuns în termen de 5 zile la cererea prealabilă din partea pârâtului nu a parvenit. Totodată reclamantul consideră că prin răspândirea informației de către pârâta Spătaru Arina, precum că managmentul SA „Cet Nord" „*este lipsit de transparență*", „*abuzează*", în activitatea sa „*administrația SA „Cet Nord" folosește incorect resurse energetice*" sunt „*neprofesionaliști*" „*terorizează*" pe consumatori „*dăunează*" și etc. a fost periclitat managmentul SA „Cet Nord". Luând în considerare cele menționate, consideră că prin informația răspândită de pârâtă a fost pericilitat managmentul SA „Cet Nord" și ca urmare reclamantului i-a fost cauzat prejudiciul moral. Cât privește suma compesației de natură să aducă satisfacție SA „Cet Nord", adică persoanei lezate, ca urmare informației răspândite de pârât, consideră oportun să fie încasat din contul

pârâtului Arina Spătaru, în beneficiul SA „Cet Nord” prejudiciul moral, pentru periclitarea managmentului Sa „Cet Nord” în mărime de 1 leu.

18. Solicită reclamantul **a constata ca fiind defăimătoare informațiile răspândite prin transmisiunea live din 25.05.2023 ora 14:01**, pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru, cu genericul „Pregătim cererile de chemare în judecată Cet Nord. Mâine, 26 mai la 12.00 plecăm să depunem. Primii 45 de locuitori ai orașului care au apartamentele debranșate cer dreptate în instanță. Cerem anularea Metotodolgiei lui Spînu@Oprim abuzurile Cet Nord pentru siguranța zilei de mâine Forumul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu ‚Cet Nord” link:https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/583637487213741/), care la ziua de de 04.07.2023 această publicație a fost vizualizată de 20 000 ori, are 91 de comentarii și 502 like-uri. În cadrul transmisiunii live respective, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoare informație: min. 02:07 - 02:20 „[...] *CET-Nord-ul ista care nicidecum nu a devenit transparent asa cum ne-am dorit, și facturile estea care tot vin si vin la not demonstreaza acest lucr*„[...]. min. 05:47 - 06:35 [...] *deci, ca să înțelegeți, așa apucături dictatoriale, de care dă dovadă directorul CET-Nord, înca o dată demonstrează ca noi suntem pe calea cea dreaptă, ori pusul călușului în gură așa cum consideră el ca luptă pentru reputație, este un element periculos pentru societatea democratică și pentru un viitor european pe noi care noi ni-l dorim. Vedeți că domnul director CET-Nord a așteptat să treacă mitingurile proeuropene, și a trimis angajații să se manifeste proeuropean și de la o marți încoace, pentru că luni am avut noi și hramul orașului Bălți, a decis sa lovească dur in forumul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu Cet-Nord*.[...]. min. 09:33 - 09:48„ [...] *știm că iarăși vom primi o reacție dureroasă de la CET-Nord. Știm că iarăși nu vor avea copiatoare, stilouri, se vor inchide, se vor bloca, vor chema poliția, știm de asta*. [...].min. 19:11 - 19:14 „[...] *CET-Nord se ocupa de вредительство* [...]. min. 22:18 - 22:41 „*pe lângă faptul că noi ne-am propus sa oprim abuzurile CET-Nord, noi am descompirat și viziunile dictatoriale ale directorului CET-Nord, care nu iubește exprimarea care nu ne permite Doamne fereste „vacă sfântă CET-Nord” sa fie criticată, sa fie bătută alarma la tot ce se intamplă* [...]. **A constata ca fiind defăimătoare informațiile răspândite prin transmisiuna live din 26.05.2023 ora 12:06**, pe pagina de Facebook care îi aparține pârâtei Arina Spătaru cu genericul: „Astăzi depunem cererile prealabile a celor 45 de cetățeni, nemulțumiți de facturile Cet Nord. Formul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu Cet Nord. Acționăm astăzi pentru siguranța zilei de mâine. (link:https://

www.facebook.com/SpataruArina/videos/1935936743433054/), care la ziua de 04.07.2023 a fost vizualizată de 8,5 mii ori, are 56 de comentarii și 245 like-uri. În cadrul transmisiunii live, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoarea informație: min. 06:45-07:01 „[...] *мы говорили о том что администрация CET-Nord использует энергоресурсы неправильно и практически их тратит свим непрофессиогнолизмом и своими подходами буржуйскии* [...].min.11:10-11:26 „*мы у них требуем цифры, они нас терроризирует судами, но не просто судами, когда мы им сказали, что мы готовы сходить в суд, они решили так-* „*да мы без вас разберемся, вы когда проснетесь, у вас карточка будет заблокирована, будете платить* [...]". min. 13:52-14:07 „ [...] *эта Методология и это предприятие SA „CET-Nord" которое содержится на деньгах граждан, стали нашими врагами, мы у них цифры, они-отписки* [...]". min 19:08-19:11 „[...] *они SA „CET-Nord" нас до сих пор запугивают* [...]". **A constata ca fiind defăimătoare informațiile răspândite prin transmisiunea live din 02.06.2023 ora 11:56** pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru cu genericul: Directorul Cet Nord a decis să închidă ușile secției relații cu consumatorii. Noi am venit să depunem următoarele 50 de cereri prealabile, însă ușa e închisă. Update: au azi zi de odihnă" (link:https://
www.facebook.com/SpataruArina/videos/1445527626277247/), care la ziua de 04.07.2023 a fost vizualizată de 22 mii ori, are 103 comentarii și 586 like-uri. În cadrul transmisiunii, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoarea informație: min. 02:54-07:01 „ [...] *Нам приходится приходить с бельчанами, потому что они постоянно получают отпор от сотрудников SA „CET-Nord", им то не нравится подпись, то они заставляют идти в центр делать копии, то еще что-то, потому нам приходится каждую пятницу присутствовать при регистрации этих заявлений*. [...] min. 11:10-11:26 *мы доказали, что они пользуясь Методологией, пользуясь тем, что она сложная, неправильно рассчитывали SA „CET-Nord" фактуры бельчянами* [...]". a obliga pârta Arina Spătaru, să dezmintă relatările false și denigrătoare, care lezează imaginea și reputația profesională a SA „Cet Nord". A **obliga pârâta, Arina Spătaru să dezmintă relatările false și denegratoare, care lezează imaginea și reputația profesională a SA „Cet Nord"**: prin publicarea și difuzarea textului dezmințirii prezentat de reclamant pe pagina oficială de Facebook a pârâtei Arina Spătaru (www.facebook.com/SpataruArina) în diferite, cu păstrarea accesului liber, pe peretele paginii respective de Facebook pe un

termen nelimitat; acordarea dreptului SA „Cet Nord” la publicarea textului dezmințirii, pe pagina oficială a SA „Cet Nord” –www.cet-nord.md și profilul acesteia în rețeaua de socializare Facebook htttps://www.facebook.com/CetNordSA: textul dezmințirii: „*În vederea informării corecte și obiective a opiniei publice, recunosc că afirmațiile și informațiile privind faptul că SA „Cet Nord”- „se ocupă cu dăunare sau вредительство*”, cum m-am exprimat, „*abuzează”, informație precum că „administrația SA „Cet Nord” incorect folosește resurse energetice și de facto cheltuie aceste resurse cu neprofesionalismul lor” și faptul că consumatorii „sunt permanent atcați sau cum m-am exprimat, получают отор, din partea angajaților Sa „Cet Nord” răspândite de mine în transmisiunea live pe pagina Facebook personală din data de 25.05.2023 ora 14:01., data de 26.05.2023 ora 12:06 și data de 02.06.2023, ora 11:56, sunt lipsite de substrat factologic suficient și sunt false. Totodată, recunosc că, informația răspândită de mine recum că SA „Cet Nord” „a devenit dușmanul nostru”„intimidează”, „terorizează cu judecăți” pe consumatori nu corespund realității, ori toate acțiunile din partea SA „Ce tNord” față de consumatori, sunt exercitate în conformitate cu normele de drept. Ca urmare afirmațiile expuse de mine sunt defăimătoare și lezează reputația profesională a SA „Cet Nord”, administrației și lucrătorilor acesteia. Îmi cer scuze pentru aceste afirmații”*. A încasa din contul pârâtei Arina Spătaru, în beneficiul SA „Cet Nord” prejudiciul moral pentru periclitarea managmentului, în mărime de 1 leu. A încasa din contul pârâtei Arina Spătaru, în beneficiul SA „Cet Nord” cheltuielile de judecată în sumă de 370 lei, achitate de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

19. În cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantului SA „Cet Nord”, Țurcan Ion a susținut integral cererea de chemare în judecată, solicitând constatarea ca fiind defăimătoare informațiile răspândite de Spătaru Arina prin intermediul rețelelor de socializare de pe pagina Facebook. Obligarea pârâtei să dezmintă relatările false și denigratoare care lezează imaginea și reputația profesională a SA „Cet Nord”, la fel solicită încasarea din contul pârâtei a prejudiciului moral în mărime de 1 leu și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 370 lei.
20. Reprezentantul pârâtei Spătaru Arina, avocatul Diana Sanduleac, în ședința de judecată a solcitat respingerea cererii ca fiind neântemeiată și încasarea din contul pârâtului a cheltuielior de asisitență juridică în sumă de 5000,00 lei.

Aprecierea instanței de fond:

21. Audiind participanții la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.
22. Potrivit dispozițiilor art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*
23. În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*
24. Conform art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*
25. În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*
26. În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de judecată reține că în conformitate cu prevederile art. 5 Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*
27. Instanța statuează că, prin prisma imineței respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părților la o hotărâre motivată, instanța de judecată își va motiva concluziile în prezenta speță, prin prisma analizei argumentelor prezentate de către părți, raportate la materialele cauzei civile și la cadrul legal incident.
28. În conformitate cu prevederile art.32 alin.(1) a Constituției Republicii Moldova, *oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Alin.(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.*

29. Potrivit art.19 alin.(1) Cod civil, *în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.*
30. În conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Alin.(2) Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează. Alin.(3) Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrîngeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.*
31. Prin urmare, restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut de lege şi doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.
32. Potrivit art.26 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *orice persoană este în drept să ceară în instanţa de judecată dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare cu privire la fapte. Alin.(2) În cazul în care instanţa de judecată va stabili că acţiunea cu privire la răspîndirea informaţiei false şi defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezminţiri, instanţa va dispune dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare, indicînd în dispozitivul hotărîrii textul dezminţirii.*
33. Instanța de judecată constată cu certitudine că, la data de 25.05.2023 ora 14.01 pe pagina de Facebook care îi aparține pârâtei Arina Spătaru a avut loc translația live cu genericul: ,,Pregătim cererile de chemare în judecată Cet Nord. Mâine, 26 mai la 12.00 plecăm să depunem. Primii 45 de locuitori ai orașului care au apartamentele debranșate cer dreptate în instanță. Cerem anularea Metotodolgiei lui Spînu. Oprim abuzurile Cet Nord pentru siguranța zilei de mâine Forumul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu ,,Cet Nord" link:https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/583637487213741/), care la ziua de 04.07.2023 publicația a fost vizualizată de 20 000 ori, având 91 de comentarii și 502 like-uri. În cadrul transmisiunii live respective, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoare

informație: min. 02:07 - 02:20 „[...] *CET-Nord-ul ista care nicidecum nu a devenit transparent asa cum ne-am dorit, și facturile estea care tot vin și vin la noi demonstrează acest lucru*„[...]. min. 05:47 - 06:35 [...] *deci, ca să înțelegeți, așa apucături dictatoriale, de care dă dovadă directorul CET-Nord, încă o dată demonstrează că noi suntem pe calea cea dreaptă, ori pusul căluşului în gură aşa cum consideră el ca luptă pentru reputație, este un element periculos pentru societatea democratică și pentru un viitor european pe noi care noi ni-l dorim. Vedeți că domnul director CET-Nord a așteptat să treacă mitingurile proeuropene, și a trimis angajații să se manifeste proeuropean și de la o marți încoace, pentru că luni am avut noi și hramul orașului Bălți, a decis sa lovească dur in forumul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu Cet-Nord*.[...]. min. 09:33 - 09:48„ [...] *știm că iarăși vom primi o reacție dureroasă de la CET-Nord. Știm că iarăși nu vor avea copiatoare, stilouri, se vor inchide, se vor bloca, vor chema poliția, știm de asta*. [...].min. 19:11 - 19:14 „[...] *CET-Nord se ocupa de вредительство* [...]. min. 22:18 - 22:41 *„pe lângă faptul că noi ne-am propus sa oprim abuzurile CET-Nord, noi am descompirat și viziunile dictatoriale ale directorului CET-Nord, care nu iubește exprimarea care nu ne permite Doamne fereste „vacă sfântă CET-Nord" sa fie criticată, sa fie bătută alarma la tot ce se intamplă".* Totodată la data de 26.05.2023 ora 12:06, pe pagina de Facebook a pârâtei Arina Spătaru a avut loc transmisiunea live cu genericul: „Astăzi depunem cererile prealabile a celor 45 de cetățeni, nemulțumiți de facturile Cet Nord. Formul bălțenilor pentru soluționarea problemelor cu Cet Nord. Acționăm astăzi pentru siguranța zilei de mâine. (link: https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/1935936743433054/), care la ziua de 04.07.2023 a fost vizualizată de 8,5 mii ori, are 56 de comentarii și 245 like-uri. În cadrul transmisiunii live, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoarea informație: min. 06:45-07:01 „[...] *мы говорили о том что администрация CET-Nord использует энергоресурсы неправильно и практически их тратит своим непрофессионолизмом и своими подходами буржуйскии* [...].min.11:10-11:26 *„мы у них требуем цифры, они нас терроризирует судами, но не просто судами, когда мы им сказали, что мы готовы сходить в суд, они решили так* - *„да мы без вас разберемся, вы когда проснетесь, у вас карточка будет заблокирована, будете платить* [...]". min. 13:52-14:07 „ [...] *эта Методология и это предприятие SA „CET-Nord" которое содержится на деньгах граждан, стали нашими врагами, мы у них цифры, они-отписки* [...]". min 19:08-19:11 „[...] *они SA*

„CET-Nord” нас до сих пор запугивают [...]”. La fel la data de 02.06.2023 ora 11:56 pe pagina de Facebook a pârâtei Arina Spătaru a avut loc transmisiunea live cu genericul: Directorul Cet Nord a decis să închidă ușile secției relații cu consumatorii. Noi am venit să depunem următoarele 50 de cereri prealabile, însă ușa e închisă. Update: a..u azi zi de odihnă” (link:https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/1445527626277247/), care la ziua de 04.07.2023 a fost vizualizată de 22 mii ori, are 103 comentarii și 586 like-uri. În cadrul transmisiunii, pârâta Arina Spătaru a declarat și a răspândit următoarea informație: min. 02:54-07:01 „ [...] *Нам приходится приходить с бельчанами, потому что они постоянно получают отпор от сотрудников SA „CET-Nord”, им то не нравится подпись, то они заставляют идти в центр делать копии, то еще что-то, потому нам приходится каждую пятницу присутствовать при регистрации этих заявлений*. [...] min. 11:10-11:26 *мы доказали, что они пользуясь Методологией, пользуясь тем, что она сложная, неправильно рассчитывали SA „CET-Nord” фактуры бельчянами* [...]”.

34. Totodată, potrivit materialelor cauzei se constată că la data de 10.06.2023 reclamantul a expediat cererea prealabilă în adresa pârâtei Arina Spătaru, prin care s-a solicitat dezmințirea informației defăimătoare la care s-a făcut referire pârâta pe pagina de Facebook a acesteia la data de 25.05.2023, 26.05.2023 și la data de 02.06.2023, în același mod în care și-a expus afirmațiile defăimătoare, postările urmând a fi accesibile oricărei persoane timp nelimitat cu publicarea dezmințirilor, la fel, fiind solicitat încasarea din contul pârâtei cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 1 leu, cererea prealabilă fiind recepționată de pârâtă la data de 13.06.2023 și 14.06.2023 (f.d 13-17).
35. Potrivit art.16 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspîndit această informaţie.* Alin.(2) *Dacă se constată că informaţia la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspîndit informaţia sau autorul informaţiei satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate.* Alin.(3) *Rectificarea sau dezminţirea informaţiei, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă*

informaţia a fost răspîndită de mass-media şi publicaţia sau emisiunea care a răspîndit această informaţie apare mai rar decît o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune.

36. În contextul pretențiilor înaintate în cererea de chemare în judecată instanța de judecată reține că, reclamantul invocă că, pârâta Arina Spătaru a recurs la răspândirea unor informații false și defăimătoare în adresa SA „CET-Nord", fără a avea substrat factologic suficient, fapt prin care i-a fost lezată reputația profesională a SA „CET-Nord" și lucrătorilor acesteia, totodată fiind adus un prejudiciu moral.
37. La caz instanța de judecată reține că, dreptul la apărarea onoarei, demnității şi reputației profesionale constituie un drept constituțional al persoanelor fizice şi juridice şi concomitent, constituie o garanție a activității lor efective.
38. Reputația profesională constituie aprecierea calităților profesionale ale persoanei. Persoana onoarea, demnitatea sau reputația profesională a căreia a fost lezată este în drept să recurgă la apărarea lor. Ea este în drept să ceară dezmințirea acelor informații care îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională, dacă nu corespund realității.
39. Astfel, instanța de judecată menționează că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.
40. Instanța de judecată menționează că potrivit prevederilor art.7 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.* Alin.(2) *Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.*
41. Potrivit art.8 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenței sale. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege şi constituie, într-o societate

democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii şi prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor şi a libertăților altora.

42. Conform art.10 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice şi fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Executarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrîngeri sau sancţiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii sau a moralei, protecţia reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.
43. Exercitarea libertăților instituite de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și anume: de exprimare, de opinie, de a primi și de a comunica informații, comportă o serie de îndatoriri și responsabilități și poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru protecția reputației sau a drepturilor altora.
44. Dreptul la protejarea reputației este un drept care este protejat de art.8 din Convenție, fiind un element care ține de viața privată, totuși, pentru ca art.8 să fie luat în considerare, atacul asupra reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fie realizat într-o manieră care să prejudicieze beneficiul personal al dreptului la respectarea vieții private. De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărât că, nu poate fi invocat art.8 pentru a se plânge de o atingere adusă reputației care este o consecință previzibilă a propriilor acțiuni, precum săvârșirea unei fapte de natură penală, săvârșire constatată cert de către o autoritate competentă.
45. Atunci când examinează necesitatea unei ingerințe într-o societate democratică în vederea protejării reputației sau a drepturilor altora, Curții, i se poate solicita să verifice dacă autoritățile interne au păstrat un echilibru just între protejarea a două valori garantate de Convenție și care pot fi în conflict în anumite cauze: și anume, pe de o parte, libertatea de exprimare, astfel cum este protejată de art.10, și, pe de altă parte, dreptul

la respectarea vieții private – sub aspectul demnității, onoarei, reputației profesionale, garantat de dispozițiile art.8 din Convenție.

46. Potrivit art.2 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, *defăimare reprezintă răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei.*
47. Astfel, răspândirea informaţiei reprezintă proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptând persoana lezată).
48. Potrivit articolului enunțat, judecata de valoare este definită ca opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar expresia judecată de valoare fără substrat factologic suficient reprezintă judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate, totodată, persoană care exercită funcții publice este persoană fizică care exercită atribuţiile puterii publice (executive, legislative ori judecătoreşti) sau persoană juridică ce prestează servicii de utilitate publică, sau persoană fizică care administrează persoana juridică ce prestează servicii de utilitate publică ori subdiviziuni ale acesteia. La fel, potrivit aceluiași articol, termenul fapt reprezintă eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită.
49. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat în jurisprudența sa (cauza Lavric versus România, pct.39) că trebuie făcută o distincție clară între fapte şi judecăți de valoare. Existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul unor judecăți de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit. Cerința de a dovedi adevărul unei judecăți de valoare este imposibil de îndeplinit şi constituie o încălcare a libertății de exprimare.
50. Prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cazul Lingens, a stabilit existenta diferenței fundamentale între expunerea faptelor şi formularea judecăților de valoare: 1) expunerea unor fapte are un efect sporit de convingere, în același timp ea necesită demonstrarea corespunderii realității a acestor fapte; 2) formularea de opinii este legată de perceperea subiectivă a realității şi de aceea este imposibil a se demonstra corespunderea lor realității. Respectiv legislaţia nu trebuie să ceară o atare demonstrare, dar nu a stabilit modul şi criteriile de diferențiere a faptului de judecata de valoare.
51. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, prevederile cadrului legal și specificul litigiilor de acest gen, instanțele de judecată țin cont de următoarele criterii de diferențiere a faptului de judecată de valoare: 1) limbajul utilizat la răspândirea informației. În cazul în care

informația este redată utilizându-se expresii clare, care vorbesc despre lucruri concrete, informația poate fi caracterizată drept conținând fapte. Dacă autorul operează cu un limbaj emfatic sau expresii de probabilitate sau ipotetice, atunci mai curând este vorba de opinie. 2) contextul și ambianța în care sunt răspândite informațiile respective. 3) posibilitatea de a verifica. În timp ce veridicitatea sau falsitatea unui fapt poate fi verificată, opinia poate fi caracterizată doar după principiul "dreaptă sau nedreaptă"

52. Totodată, libertatea de a critica statul, autoritățile publice şi persoanele care exercită funcții publice este prevăzută la art.9 al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23.04.2010.
53. Astfel, în conformitate cu prevederile art.9 alin.(4) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, *persoanele care exercită funcţii publice pot fi supuse criticii, iar acţiunile lor – verificării din partea mass-mediei, în ceea ce priveşte modul în care şi-au exercitat sau îşi exercită atribuţiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparenţa şi exercitarea responsabilă a atribuţiilor lor.*
54. La examinarea acțiunii privind dezmințirea informațiilor care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională, sarcina probațiunii revine atât reclamantului, cât şi pârâtului.
55. Cu toate că apărarea onoarei, a demnității şi reputației profesionale sunt valori protejate de lege, totuși, acest fapt nu înseamnă că ele din start prevalează asupra libertăţii publicului de a primi informații de interes public.
56. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertăţii de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice, astfel fiind acordată o poziție privilegiată liberei discutări a chestiunilor de interes general atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.
57. În cauza Horgeirson contra Irlandei, Curtea a precizat că art.10 apără nu numai afirmațiile incluse în cadrul unei dezbateri politice propriu-zise, ci şi discutarea oricăror subiecte care interesează opinia publică în general sau un segment al acesteia, exemple fiind afirmațiile privind funcționarea instituțiilor publice sau cele referitoare la activitatea unor persoane aflate în funcții de decizie, atât publice cât şi private.
58. Totodată, din analiza textului publicației pe pagina de facebook a pârâtei, rezultă că, aceasta și-a exprimat opinia față de instituția publică care livrează energie termică cetățenilor din mun.Bălți și nu a atentat la reputația profesională SA „Cet-Nord", aceasta fiind o părere a bălțenilor

în general, referindu-se în general la cerereile de chemare în judecată pregătite de către consumatori împotriva SA „Cet Nord”.

59. Instanța de judecată, menționează că, libertatea de exprimare nu se referă doar la o anumită categorie de informații sau forme de exprimare, aceasta nu se referă doar la relatările de fapt şi opiniile care sunt privite favorabil sau sunt privite ca inofensive sau ca chestiune de indiferență, ci şi la cele care ofensează, şochează sau deranjează statul sau orice parte a comunității. Atunci când persoana dorește să răspândească o informație, statul nu poate dicta sau critica forma în care această informație este răspândită.
60. Prin urmare, instanța de judecată reține că în speță, SA „CET-Nord”, fiind o instituție publică, fapt ce în condițiile prevederilor art.123 alin.(1) Cod de procedură civilă nu se cere a fi dovedit, colaboratorii căreia acționează în spațiul public şi este expusă inevitabil şi conștient unui control atent din partea publicului şi trebuie să arate o mai mare toleranță în această privință. Este indiscutabil dreptul SA „CET-Nord” la protejarea reputației sale, dar protecția acordată de lege trebuie să fie pusă în balanța cu interesele liberii expiimări în chestiunile de interes public. Or, în speța dedusă judecății, instanța de judecată constată că, informația prezentată/răspândită de pârâta Spătaru Arina, nu excede gradul de toleranță necesar de a fi suportat de o instituție publică, având în vedere că, informația răspândită nu conține fapte referitoare la o pretinsă activitate infracțională a reclamantului, informație prezentată de pârâtă cu intenția de a fi apreciată ca reală de către societate. Prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, nivelul de critică la care este supus comportamentul și acțiunile reclamantului fiind mult mai înalt decât acțiunile unei persoane private, dânsul, fiind obligat să manifeste un grad sporit de toleranță având îndatorirea de a se lăsa deschisă unei cercetări mai apropiate persoanei sale de către publicul larg.
61. Mai mult ca atât, instanța de judecată menționează că, în cauza Dichand vs.Austria, cu privire la necesitatea ingerinței în libertatea de exprimare a reclamanților, CtEDO a considerat că judecățile de valoare pe care le-a făcut primul dintre ei au o bază factuală suficientă, cât timp acesta nu a invocat o stare de fapt mincinoasă. Curtea a amintit că dl. Graff era un om politic important care trebuie să suporte un anumit nivel al criticii activității sale publice și private. Chiar dacă tonul articolului din ziar era virulent și polemic, Curtea a indicat că art.10 protejează și astfel de informații sau idei, iar, în speță, ele reprezentau o opinie cu privire la activitatea unei persoane publice. La fel, în cauza Pakdemirli vs Turcia, CtEDO a amintit faptul că, în condițiile în care victima era un ilustru om

politic, acesta trebuie să suporte limite ale criticii mult mai elastice decât în cazul altor persoane. Concluzii similare au fost expuse şi în cauza Wirtschafts-Trend Zeitschriften Verlags GMBH vs.Austria, unde Curtea a indicat că limitele criticii admisibile sunt mai ample în cazul persoanelor publice decât în cazul unui simplu particular.

62. În consecință, instanța de judecată concluzionează că pârâta şi-a exercitat un drept prevăzut de Constituție şi anume dreptul la exprimare, ceea ce constituie o cauză care înlătură caracterul ilicit al faptei.
63. Mai mult ca atât, instanța reține că, informația expusă de pârâtă care se pretinde a fi dezmințită nu are nimic comun cu lezarea onoarei, demnității şi reputației profesionale a reclamantului, deoarece pârâta nu a făcut nici o afirmație concretă ce ar afecta onoarea, demnitatea şi reputația profesională a reclamantului, ci informațiile în speță reprezentau o opinie cu privire la activitatea instituției publice.
64. Astfel, pretențiile reclamantului prin care solicită dezmințirea informațiilor difuzate de Spătaru Arina nu cumulează cele 3 condiții necesare pentru a permite pârâtei dezmințirea informației, şi anume: declarațiile trebuie să îndeplinească aceste 3 condiții cumulativ: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.
65. Instanța de judecată indică că, natura defăimătoare a informațiilor nu se prezumă, acest fapt trebuie de dovedit art.24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, alin.(1) lit.a) *pârâtul a răspîndit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient.*
66. Aici instanța de judecată relevă că, judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, însă acestea nu pot fi dezmințite prin hotărârea judecății, fiind posibil de a fi dezbătute prin replici, comentarii, răspunsuri.
67. Prin urmare principiul dat garantează fiecăruia libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin orice mijloc legal posibil. Acesta cuprinde de altfel şi libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informații, ori idei fără amestecul autorităților publice.
68. La fel, instanța de judecată reține că, conform Jurisprudenței Curții de la Strasbourg în materia libertății de exprimare, judecătorul național nu poate pronunța o hotărâre inconsistentă Convenției pentru apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale.
69. Astfel, libertatea de exprimare constituie una din fundamentele esențiale a unei societăți democratice şi una din condițiile de bază al progresului ei şi

al autoperfecționării individuale (Nilsen and Johnsen v.Norwaj [GC], no. 23118/93, § 43, ECHR 1999-VIII).

70. Libertatea de exprimare de asemenea acoperă un posibil recurs la un anumit grad de exagerare, sau chiar provocare (Prager and Oberschlick v. Austria seria A no. 313, p. 19, § 38).
71. Dat fiind faptul că, declarațiile care se solicită a fi dezmințite poartă un caracter general, se constată că, acestea nu poartă caracter defăimător, prin urmare nu există temei de apărare a onoarei şi demnității, având în vedere că, reclamantul nu a probat nici caracterul defăimător al acestora, dar nici prin ce anume a fost lezată demnitatea şi onoarea lui personală, or declarațiile pârâtei poartă un caracter de judecată de valoare sau opinie în cadrul publicării de pe pagina de Facebook a acesteia.
72. În circumstanțele speței, luând în considerație faptul că, declarațiile pârâtei făcute în cadrul publicării de pe pagina de Facebook a acesteia, cu privire la o chestiune de interes public, limbajul utilizat în publicație care nu poate fi considerat excesiv, având în vedere că, potrivit celor enunțate se denotă permisiunea de transmitere a mesajului chiar să ofenseze, să șocheze, acestea fiind cerințele toleranței şi spiritului deschis, instanța conchide că ingerința nu este necesară într-o societate democratică.
73. Rezumând cele relatate, instanța de judecată reține că nu au fost stabilite în cadrul examinării cauzei temeiuri legale ce ar restricționa dreptul la libertatea de exprimare, astfel, cererea de chemare în judecată înaintată de SA „CET-Nord" urmează în această parte a fi respinsă.
74. Potrivit prevederilor art.29 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *instanţa de judecată va acorda o compensaţie de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanţa de judecată va lua în consideraţie caracterul şi gravitatea suferinţelor fizice şi psihice cauzate reclamantului, caracterul informaţiei răspîndite, gradul de răspîndire a informaţiei, personalitatea reclamantului, reputaţia pîrîtului, gradul de vinovăţie a pîrîtului, consecinţele răspîndirii informaţiei defăimătoare, starea materială a reclamantului şi cea a pîrîtului, publicarea rectificării, dezminţirii sau acordarea dreptului la replică pînă la depunerea cererii de chemare în judecată şi alte circumstanţe importante pentru examinarea cauzei. Alin.(2) Se acordă compensaţie pentru prejudiciul moral cauzat persoanei publice doar în cazul în care persoana publică a fost defăimată cu rea-credinţă.*
75. Conform art.19 alin.(1) Cod civil, în condiţiile legii, *persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.*

Alin.(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic). Potrivit prevederilor art.29 alin.(1) a Legii cu privire la *libertatea de exprimare, instanţa de judecată va acorda o compensaţie de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanţa de judecată va lua în consideraţie caracterul şi gravitatea suferinţelor fizice şi psihice cauzate reclamantului, caracterul informaţiei răspîndite, gradul de răspîndire a informaţiei, personalitatea reclamantului, reputaţia pîrîtului, gradul de vinovăţie a pîrîtului, consecinţele răspîndirii informaţiei defăimătoare, starea materială a reclamantului şi cea a pîrîtului, publicarea rectificării, dezminţirii sau acordarea dreptului la replică pînă la depunerea cererii de chemare în judecată şi alte circumstanţe importante pentru examinarea cauzei. Alin.(2) Se acordă compensaţie pentru prejudiciul moral cauzat persoanei publice doar în cazul în care persoana publică a fost defăimată cu rea-credinţă.*

76. Potrivit art.1998 alin.(1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*
77. În conformitate cu prevederile art.2036 alin.(1) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.*
78. În raport cu încasarea prejudiciului moral, instanța de judecată menționează că, pentru a fi acordată o satisfacție echitabilă, este necesară prezența conduitei ilicite/defăimătoare din partea subiectului pasiv/responsabil al obligației de recuperare a prejudiciului.
79. Suplimentar, trebuie demonstrată existența unei legături clare de cauzalitate între dauna solicitată și încălcarea pretinsă. Compensația poate fi acordată atâta vreme cât daunele sunt rezultatul încălcării constatate. Nici o despăgubire nu poate fi acordată pentru daune cauzate de evenimente sau situații care, nu au constituit o încălcare a drepturilor persoanei. Scopul pentru care se acordă despăgubiri cu titlu de daune este acela de a compensa reclamantul pentru consecinţele prejudiciabile ale încălcării. Scopul nu este deci acela de a sancţiona subiectul responsabil.

80. Prin prejudiciu moral se înţeleg suferinţele psihice sau fizice cauzate prin acţiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viaţa, sănătatea, demnitatea şi reputaţia profesională, inviolabilitatea vieţii personale, secretul de familie şi personal).
81. Cererile de reparare a prejudiciului moral se înaintează în litigiile delictuale, către autorul prejudiciului (persoană fizică sau juridică). Mărimea compensaţiei pentru prejudiciul moral se determină de către instanţa de judecată, care este compensată prin echivalent bănesc.
82. Prin urmare, în cazul constatării lipsei temeiniciei acțiunii privind dezmințirea informației, instanța de judecată consideră drept justificată și rezonabilă soluția de respingere a pretenției privind încasarea prejudiciului moral, or, în lipsa cauzei, și anume a faptei ilicite, nu este susceptibil de a surveni efectul prejudiciabil al acesteia.
83. Reieșind din faptul că, informațiile răspândite de pârâtă nu presupun un carater defăimător care să depășească gradul de tolerare de care trebuie să dea dovadă o instituție publică, având în vedere că, răspândirea informației a fost efectuată în baza dreptului la libera exprimare, prin prisma unui raport de proporționalitate, instanța de judecată reiterează caracterul justificat al soluției de respingere a acțiunii înaintate de SA ,,CET-Nord” către Spătaru Arina cu privire la constatarea defăimătoare a informației, obligarea dezmințirii informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral.
84. În raport cu cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată denotă că, potrivit art.82 Cod procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
85. Astfel, la materialele cauzei reclamantul a prezentat ordinul de plată nr.1231 din 06.07.2023 de achitare a taxei de stat în legătură cu depunerea prezentei acțiuni în mărime de 370 lei (f.d. 2).
86. În conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) Cod procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*
87. În această ordine de idei, instanța de judecată reiterează regula potrivit căreia, dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din

pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

88. Potrivit prevederilor art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.*
89. Potrivit prevederilor art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.* Alin.(11) *Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*
90. Totodată, instanța de judecată la determinarea cuantumului cheltuielilor de judecată ține cont în această materie de practica Curţii Europene a Drepturilor Omului. Potrivit acesteia partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil (cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere şi alţii împotriva României, Raicu împotriva României).
91. În ordinea celor relatate, instanța de judecată relevă că, cheltuielile de judecată, pentru a fi încasate de către instanţa de judecată, din contul părţii care a pierdut procesul în beneficiul părţii care a obținut câștig de cauză, acestea trebuie raportate la o serie de criterii, şi anume: criteriul necesităţii, caracterul de realmente suportate şi criteriul de rezonabilitate în raport cu cuantumul cheltuielilor de judecată solicitate de a fi compensate.
92. Necesitatea și rezonabilitatea suportării cheltuielilor de judecată de către reclamant rezultă nemijlocit din necesitatea realizării, apărării dreptului/interesului încălcat/contestat al reclamantului, or, suntem în prezența unui litigiu cu caracter patrimonial, examinarea căruia este afectată de condiția achitării taxei de stat la înaintarea acțiunii.
93. În raport cu criteriul efectivității/realității suportării cheltuielilor de judecată pentru dovada cheltuielilor suportate, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a unor acte confirmative cum ar fi copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonuri le de plată.
94. Raportând normele vizate la caz, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea SA „CET-Nord” cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.
95. Instanța de judecată relevă faptul că, pârâta în legătură cu examinarea prezentei cauze civile a beneficiat de asistență juridică calificată oferită de

către avocatul Sanduleac Diana, fapt ce se confirmă prin bonul de plată seria YL nr.516825 din 03.10.2023 pe suma de 5000 lei, anexat la materialele cauzei și în cadrul ședinței de judecată reprezentantul pârâtei a solicitat încasarea sumei respective din contul reclamantului (f.d. 23).

96. Instanța de judecată ține să menționeze că suma cheltuielilor de asistență juridică de 5000 lei, care se pretinde a fi încasată din contul reclamantului este una necesară, realmente angajată şi rezonabilă ca mărime ținând cont de complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, și anume participarea la trei ședințe de judecată, prin urmare cheltuielile pentru asistenţa juridică sunt necesare, realmente și rezonabile.
97. Din aceste considerente, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a încasa din contul SA ,,CET-Nord" în beneficiul lui Spătaru Arina suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză.
98. În conformitate cu art.art.238-241 Cod de procedură civilă al R.Moldova, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de SA ,,CET-Nord" către Spătaru Arina cu privire la constatarea defăimătoare a informației, obligarea dezmințirii informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge.

Se admite cererea înaintată de Spătaru Arina către SA ,,CET-Nord" cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SA ,,CET-Nord" în beneficiul lui Spătaru Arina suma de 5000 (cinci mii) lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Preşedintele ședinței,

Judecător Svetlana Ghercavii